

Bornholms Regionskommune
Morbærstiens Børnehave

Læreplan 2021

Rapporten er hentet: 21-11-2021

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	INTRODUKTION	3
1.1	Læsevejledning	3
1.2	Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)	5
2	DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN	6
2.1	Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber	6
2.2	Pædagogisk læringsmiljø	7
2.3	Samarbejde med forældre om børns læring	8
2.4	Børn i udsatte positioner	9
2.5	Sammenhæng til børnehaveklassen	9
3	ØVRIGE KRAV TIL LÆREPLANEN	11
3.1	Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)	11
3.2	Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	11
4	DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	13
4.1	Alsidig personlig udvikling	13
4.2	Social udvikling	14
4.3	Kommunikation og sprog	15
4.4	Krop, sanser og bevægelse	15
4.5	Natur, udeliv og science	16
4.6	Kultur, æstetik og fællesskab	17
5	EVALUERINGSKULTUR	19
5.1	Evalueringskultur	19
5.2	Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan	20
6	UDVIKLINGSPLANER	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

1 INTRODUKTION

I Danmark går størstedelen af alle børn i alderen 0-6 år i dagpleje, vuggestue eller børnehave. Det giver dagtilbuddene en unik rolle i forhold til at understøtte børns generelle trivsel og udvikling.

Siden 2004 har alle dagtilbud arbejdet med en pædagogisk læreplan, hvis formål er at opstille mål for børns udvikling, læring, trivsel og dannelse inden for seks centralt fastsatte læreplanstemaer. Som led i at styrke kvaliteten på dagtilbud blev der på baggrund af dagtilbudsaftalen "Stærkere dagtilbud – alle skal med i fællesskabet" i 2017, vedtaget en ny lovgivningsmæssig ramme i 2018 for arbejdet med den pædagogiske læreplan i dagtilbud. Ændringerne tager udgangspunkt i det samlede forslag om en styrket pædagogisk læreplan, som en mastergruppe og seks arbejdsgrupper udarbejdede i 2016.

Udarbejdelse af dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal bygge på lokale udfordringer, styrker og kompetencer og de er en ledelsesmæssig beslutning, hvordan man mest hensigtsmæssigt udformer sin pædagogiske læreplan inden for de fastsatte rammer i loven og af kommunalbestyrelsen.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

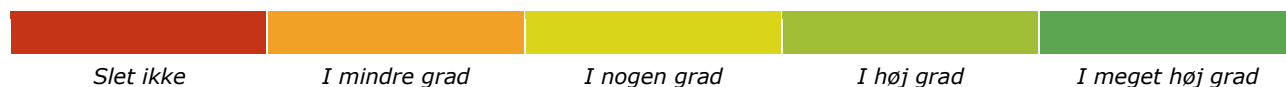
Dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal fungere som et pædagogisk redskab, der via korte, relevante pædagogiske refleksioner og eksempler skal skabe en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde, der foregår i dagtilbuddet. Herunder sikre, at den intenderede pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner med børnene mv. Læreplanen skal således indeholde nogle overordnede relevante refleksioner over og eksempler på, hvordan det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet inddrager børnenes perspektiv og børnefællesskabet og tager højde for den konkrete børnegruppes sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger og behov. Eksemplerne skal være retningsgivende for personalet i det daglige pædagogiske arbejde med børnene.

1.1 Læsevejledning

I denne læreplansrapport kan der læses om dagtilbuddets pædagogisk praksis suppleret med forskellige resultatvisninger. Resultatvisningerne skal betragtes som et kvalificeret øjebliksbillede og skal altid anvendes som led i en helhedsbetragtning af dagtilbuddet.

Gennemsnitsgraf

Dagtilbuddets resultater vises på en rød/gul/grøn skala fra 0 til 5, hvor værdierne er tillagt følgende betydning:

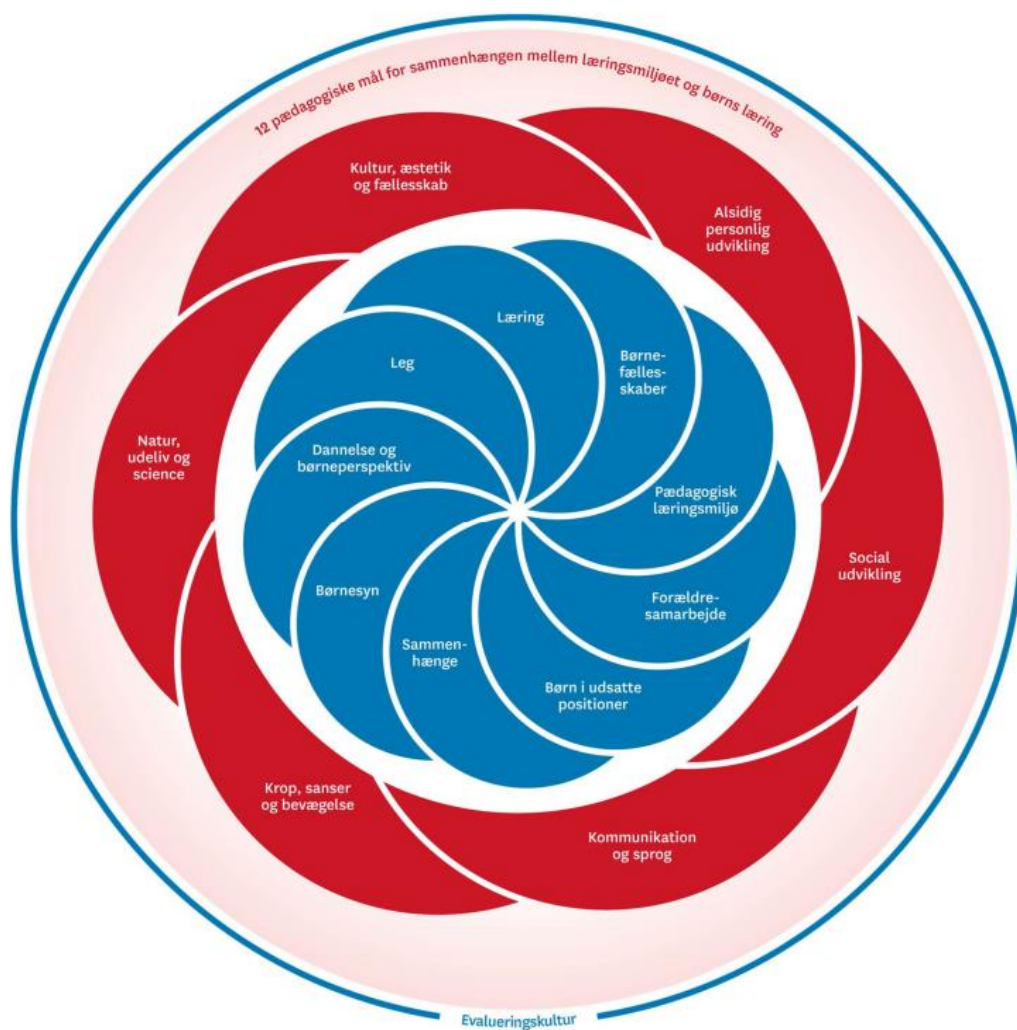
Resultater fra dagtilbuddets dialogvurderinger

Under afsnittet om læreplanstemaerne suppleres dagtilbuddets beskrivelse med en graf for fagpersonalets vurderinger af børnenes kompetencer på de enkelte læreplanstemaer. Grafen er opgjort som et simpelt gennemsnit, hvor svarerne på de enkelte spørgsmål tillægges en værdi fra 1 til 4, hvor 1 er "Kan ikke endnu" og 4 er "Kan".

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag
og de seks læreplanstemaer

1.2 Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)

Morbærstiens børnehave er en lille børnehave, normeret til 48 børn, fordelt på to stuer - Sommerfuglene og Mariehønsene.

Morbærstien blev bygget i 1967, og ligger centralt placeret i Rønne, på en stor naturgrøn legeplads. I Morbærstiens børnehave ønsker vi, at skabe en tryk, varm og oplevelsesrig hverdag, hvor både det enkelte barn og fællesskabet er i centrum.

Vi mener det er vigtigt, at udvikle børnene socialt, følelsesmæssigt, intellektuelt, sprogligt, motorisk og kreativt - under hensyn til det enkelte barns behov, evner, modenhed og lyst. Derfor respekterer vi det enkelte barn, dets meninger og ønsker.

Relationer børnene imellem, har afgørende betydning for børnenes trivsel, udvikling og dannelse. Derfor betragter vi børnenes leg og fantasiudfoldelse som en vigtig del af dagen.

Hverdagen indeholder både faste rutiner, planlagte aktiviteter og masser af leg. Børnene inddrages i valg af aktiviteter, som også tager udgangspunkt i deres interesser.

Vi giver børnene opgaver, som de har mulighed for at løse, og vi stiller krav, når de er motiverede.

2 DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

2.1 Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer

- Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring, Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig. De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15)

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

I Morbærstien vægter vi nærhed, tryghed og omsorg for det enkelte barn. Vi ved at disse elementer er afgørende for barnets udvikling og vi giver os derfor, fra barnets start, god tid til at opbygge en god relation. Børn er forskellige og har derved også forskellige behov. Vi er her opmærksomme på, hvordan hverdagens fastlagte struktur kan give plads og rum til det enkelte barn og dets behov.

Der skal være tid til ro og fordybelse og derfor giver opdelingen i mindre grupper, god mulighed for at kunne se og høre det enkelte barn. Vi er optaget af, at se på hvad børnene finder interessant og vi er her også nysgerrige på, hvordan vi gør det sjovt og godt for alle børn at gå i Morbærstiens børnehave. Vi har en løbende evaluering omkring, hvordan det er at være barn i Morbærstiens børnehaven. Rutiner, forventninger, stemninger, krav og tempo er blandt andet noget af det vi kigger på, når vi skal se på børnehavelivet hos os, ud fra et børneperspektiv.

Børnene skal have mulighed for at føle deres ideer bliver værdsat og de er medskabere til den hverdag der foregår. Derfor bliver ideer fra børnene inddraget i det pædagogiske arbejde.

Legen er den gennemgående del af børnenes dag i Morbærstien. Legen foregår både i vores inde- og udeområder. Da barnets mulighed for deltagelse i legen, er afgørende for deres trivsel, udvikling og dannelse, er vi særlig opmærksomme på hvordan vi kan være med til at udvikle legen.

Ved at de voksne i Morbærstien er en aktiv del af legen og "går foran", er der mulighed for, at skabe inklusion i børnefællesskabet. Her kan der i legen uddelegeres roller og skabes forskellige definitioner på legen.

Barnet lærer gennem legen at forhandle, indgå kompromisser og løse konflikter. Et af legens kendetegn er at den bliver til undervejs, og børn derfor hele tiden må afstemme med hinanden. Barnets sociale læring og udvikling finder også sted når det iagttager andres leg. Her lærer barnet, at afkode legens uformelle og formelle regler, der kan være med til at bringe barnet med ind i legen.

Barnets spontane og selvorganiseret leg anerkendes og respekteres i Morbærstien, samt gives plads til i hverdagen. Personalet har ansvar for, at være opmærksomme på, hvordan legefællesskaberne udvikler sig. For børn hænger leg og venskaber tæt sammen, og for at barnet kan få en positiv oplevelse af at være en del af fællesskabet og have relationer i børnehaven, er det vigtigt de indgår i leg.

Vi arbejder i Morbærstien blandt andet med legestationer, hvor vi rammesætter legen i forhold til, hvor den skal foregå, hvad der skal leges med og hvem der skal indgå. Det er her vi har mulighed for pædagogisk at udvide legerelationer imellem børnene og måske også hjælpe det barn der har svært ved at finde nogle at lege med. I disse sammenhænge guider og vejleder vi løbende i legen og er opmærksomme på vores egen rolle i legen.

Et vigtigt element i det pædagogiske arbejde er, at vi er reflekteret, nysgerrige og observerer, hvad der sker i legen. Derfor indgår det pædagogiske personale omkring legen for, at kunne se hvordan børnene leger og hvad der for børnene gør legen meningsfuld.

På stuerne er børnene aldersopdelt i tre grupper. Hver gruppe har tilknyttet en fast medarbejder, som den primære for gruppen. Det oplever vi, giver nærvær til både børn og forældre. Særligt i indkøringsperioden, hvor barnet har brug for ro og omsorg til at komme i gang med børnehavelivet. Her er det trygt for både barn og forældre, at der er én primær medarbejder der har den primære rolle i forhold til kontakten til hjemmet.

Som en del af barnets læring, ønsker vi at udvikle dem på forskellig vis og gøre dem nysgerrige og opmærksomme på det der foregår omkring dem. Læring kan foregå på mange forskellige måder hos os. Det kan forgå i leg, i aktiviteter, på tur, ved læsning, ved spil, og i forskellige kreative aktiviteter.

2.2 Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23)

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

De daglige rutiner i Morbærstien, er rammen omkring de forskellige læringsmiljøer børnene møder i deres dagligdag.

Trivsel, læring, udvikling og dannelse finder sted i løbet af hele dagen, og er det væsentlige for vores pædagogiske arbejde med børnene. En vigtig del af barnets hverdag er den samlet rutine og struktur i børnehaven. Det giver børnene tryghed, at de ved hvordan dagene forløber.

Legen er omdrejningspunktet for barnets udvikling. Børn leger fordi de ikke kan lade være, og børn udvikler sig i legen. Vi ser derfor legen som en helt central del af vores pædagogiske arbejde. Vi er i børnenes leg opmærksomme på, hvornår vi "går foran i legen", det vil sige den voksne er med i legen, finder på ideer og udvikler legen. Eller "går ved siden af legen", det vil sige den voksne er tæt på legen, vejleder og guider ved behov. Eller "går bag ved legen" det vil sige den voksne observerer legen og ser hvordan legen udvikler sig. Alle tre dele er vigtige elementer når vi igennem legen ønsker, at tillære barnet nye handlemuligheder, udvikle fantasien og skabe relationer imellem børnene.

I løbet af dagen er der planlagte pædagogiske aktiviteter for alle børn. Dette foregår primært i formiddagstimerne. For at opnå mest muligt nærvær, ro og tid til fordybelse har vi børnene opdelt i mindre grupper i løbet af dagen. Her foregår der blandt andet, samling, ture, kreativitet, sang, bål, madlavning, legestationer, samt andre forskellige aktiviteter inde og ude.

Vi er optaget af at følge barnets spor, og planlægger derfor aktiviteter efter børnenes interesser. Når barnet føler sig set og anerkendt for dets ideer og initiativer skaber det en motivation og en lyst til

deltagelse. Vores udgangspunkt er hele tiden at vi ønsker at berige børnene med ny læring, gøre dem nysgerrige og give mulighed for deltagelse i fællesskabet.

2.3 Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25)

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Samarbejdet imellem forældre og det pædagogiske personale i Morbærstien, er en vigtig og betydningsfuld del af barnets hverdag hos os. Samarbejdet med forældre foregår på mange forskellige måder.

Det foregår blandt andet i dagligdagen, hvor der løbende er små samtaler omkring barnets dag i børnehaven, og omkring barnets liv derhjemme. Her kan forældre for eksempel fortælle om barnets morgen eller hvad barnet har lavet der hjemme i weekenden. Denne dialog foregår typisk på legepladsen eller i garderoben ved aflevering eller ved afhentning. Det er det vi kalder de ”små samtaler”, som skal være med til, at skiftet imellem hjem og børnehaven, bliver trygt for barnet.

Ved barnets start afholdes en ”velkomstsamtale”. Her snakker vi med forældrene omkring deres barns start i børnehaven og forældrene kan her fortælle om barnets trivsel i hjemmet. Denne samtale skal være med til at skabe en tryk start for barnet og forældrene, hvor der er mulighed for at se, hvilke behov barnet har både i børnehaven og i hjemmet.

I løbet af barnets tid i børnehaven har vi 4 års samtaler, 5/6 års samtaler og overleveringssamtaler i forhold til skolestart. Her udfylder vi et skema inde i ”hjernen og hjertet”, hvor vi i børnehaven ser på barnets udvikling trivsel og dannelse. Efterfølgende vurderer forældre deres barn og dette bliver så afsættet for den samtale det pædagogiske personale har med forældrene. En samtale, hvor fokus er på at støtte barnet bedst mulig i dets udvikling og få skabt en åben og ærlig dialog imellem hjem og børnehave.

For nogle børn og forældre, kan der opstå et behov for et ”udvidet forældresamarbejde”, med os i børnehaven. Dette kan skyldes, at barnet af forskellige årsager kan være udfordret enten i børnehaven eller i hjemmet. Til disse samtaler ønsker vi sammen med forældre at finde frem til, hvordan vi hjælper barnet og familien bedst muligt.

Børn og familier er forskellige, og vi er derfor opmærksomme på, hvordan vi skaber en god relation til alle. Et vigtigt element i forbindelse med dette er, at vi forholder os nysgerrige og åbne i vores dialog med forældrene. Forældre har forskellige værdier og ønsker for deres børn, og det er vores ansvar at sikre os, at vi samarbejder med forældrene omkring barnets udvikling og trivsel.

I samarbejdet med forældrene, har vi mulighed for at inddrage forskellige samarbejdspartner. Vi samarbejder med tale- og hørekonsulenter, psykologer, familierådgiver, inklusionspædagoger og sundhedsplejersker. Alle sammen nogle vi kan vælge at inddrage i vores arbejde, hvor vi finder det relevant for vores pædagogiske arbejde. Omhandler dette samarbejde det enkelte barn, inddrager vi altid forældrene i samarbejdet.

For at alle forældre kan være informeret omkring, hvad der sker i huset, benytter vi os af Aula. En kommunikationsplatform, hvor vi løbende skriver samt ligger billeder ud omkring børnenes børnehaveliv. En måde hvorpå, forældrene i hjemmet kan snakke med deres børn omkring hvad de laver, og forældre kan få indblik i, hvad vi har fokus på i vores pædagogiske arbejde.

I vores entré i børnehaven har vi et årshjul hængende, hvorpå forældrene har mulighed for at følge med i hvilke aktiviteter der skal ske i børnehaven i løbet af årets gang samt hvordan ugen ser ud på stuerne og i grupperne.

I løbet af året har vi forskellige arrangementer, hvor både børn og forældre inviteres. Ønsket med dette er at skabe fællesskab imellem børn og forældre på tværs af huset. Vi har i Morbærstien et forældreråd, hvor vi hver anden/tredje måned mødes og drøfter temaer der fylder i børnehaven, samt planlægger kommende arrangementer. Her har vi mulighed for at få forældrenes perspektiv på, hvordan de ser og oplever børnehavelivet i Morbærstien, og få skabt en dialog omkring hvordan hverdagen skal se ud hos os.

2.4 Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26)

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Den overordnet dagsorden for børn i udsatte positioner er, at vi arbejder ud fra den forståelse, at de på forskellig vis skal opnå deltagelsesmulighed i børnefællesskabet.

Når vi evaluerer aktiviteter og leg i børnehaven, ser vi på hvordan det er lykkedes os, at skabe deltagelse for alle børn. Er der børn der i perioder ikke lykkedes med at deltage i fællesskabet, har det pædagogiske personalets ansvaret for, at sørge for at barnet bliver inkluderet. Dette kan handle om, at justerer på forventning og krav i forskellige sammenhænge, men også at være opmærksom på at få motiveret barnet til at deltage.

Det er det pædagogiske læringsmiljø der skal justeres for, at barnet opnår deltagelsesmulighed. I det pædagogiske arbejde omkring børn i udsatte positioner er vi opmærksomme på at anerkende barnets evner. Vi søger og afdækker barnets ressourcer og tager afsæt i dette, i arbejdet omkring barnet og i samarbejdet med forældrene. Det handler om at få det barnet mestrer til, at fylde mere i hverdagen.

Hvis barnet i en længere periode eller i større grad, kommer i en udsat position i børnehaven, vælger vi at inkludere forældrene i samarbejdet. Her vil vi i samarbejde med forældrene finde ud, hvad der vigtig for at få barnet i god trivsel og udvikling igen.

2.5 Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27)

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe)

Vi modtager typisk børn fra dagplejen og i enkelte tilfælde kommer barnet fra en anden institution. Når barnet kommer til os i Morbærstien er barnet lige ved at være 3 år. De fleste børn der kommer fra dagplejen er vant til at være en del af et lille fællesskab med en mindre gruppe børn og en fast voksen. Derfor det både for barnet og for forældrene kan være en stor omvæltning, at skulle starte i børnehave hos os i Morbærstien. Fokus er derfor på, at opbygge en tryk og tillidsfuld relation, både med barn og forældre.

Det år barnet fylder 6 skal barnet starte i skole. Vi overleverer til mange forskellige skoler i Rønne og omegn, og har derfor et bredt samarbejde på tværs af forskellige skoler.

Det sidste halve år, af barnets børnehavetid, arbejdes der med et overgangsprojekt fra børnehave til skole. Her foregår der aktiviteter der starter i børnehaven og senere hen i skolen. Dette produkt der er kørt fra børnehave og til skole, bliver til sidst udstillet på skolen, så alle børnene har et fælles udgangspunkt når de starter. Børnene og det pædagogiske personale besøger det enkelte barns skole sammen. Her får barnet mulighed for, at møde de kommende klassekammerater og lærer.

Det sidste år barnet har i børnehaven, kommer der fokus på barnets kommende skolestart. Færdigheder barnet vil få brug for i et skolesammenhæng sættes der fokus på. Forskellige aktiviteter, koncentration, bogstaver og tal bliver en del af læringsmiljøerne. Men fortsat er barnets leg og barnets deltagelse i børnefællesskabet den bærende del af hverdagen.

Det skal være spændende for barnet at lære noget nyt og barnet skal have mod på det. Derfor er fokus, at give barnet lyst til læring på forskellig vis og skabe nysgerrighed i forskellige sammenhænge.

Ved overgangen til skole afholder vi overleveringssamtaler med skolerne. En vigtig dagsorden for os er, at vi ønsker at klæde skolerne godt på, i forhold til at kunne modtage de børn vi sender afsted. Det vil sige det arbejde der har været i gang omkring børnene, forsøger vi at beskrive på bedst mulig vis.

Det vil sige at udover at barnet skal være klar til skole, er det vigtigt at skolen også er klar til barnet – og her ser vi os selv som vigtige samarbejdspartner i forhold til den givende overlevering.

3 ØVRIGE KRAV TIL LÆREPLANEN

3.1 Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29)

"Det er lederen, der i forbindelse med udarbejdelse af den pædagogiske læreplan sikrer, at forældrebestyrelsen bliver inddraget i processen omkring udarbejdelse, evaluering af og opfølgning på den pædagogiske læreplan." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52)

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn samt evt. hvordan forældrebestyrelsen inddrages i arbejdet med læreplanen?

Vi benytter os af lokalsamfundet i forskellige sammenhænge - Biblioteket, skolerne, SFO'er, forældreinddragelse samt forskellige kontakter der er meningsfulde for det vi er i gang med. Vi har i Morbærstien et forældreråd. Vi mødes omkring 5 gange om året og drøfter indhold i børnehaven, samt planlægger forskellige aktiviteter for børn og forældre. Formanden i forældrerådet er en del af forældrebestyrelsen i dagtilbud Bornholm. Her bliver dagsordener der gør sig gældende for hele dagtilbud drøftet.

3.2 Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30)

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Vi har i Morbærstien et stimulerende miljø for børnene, hvor der er mulighed for at udfordres grovmotoriks i forhold til at løbe, cykle, gynge, hoppe, kravle, tumle, snurre osv.

Finmotorisk sættes der aktiviteter i gang i børnehaven, med mulighed for at bygge, konstruerer, tegne, klippe, male, lave perler osv.

Det er vigtigt, at alle børn har lige muligheder for udfoldelse og ret til at blive tilgodeset. Anerkendelsen af det enkelte barn er her væsentlig, da vi mener alle børn har ret til at være dem de er.

Børnene skal støttes i deres æstetiske sans. Vi opfordrer børnene til at bruge deres sanser i mødet med omgivelserne – Lytte, se og mærke efter farver og former. Det pædagogiske personale har til opgave at være åbne for indtryk og være nysgerrige sammen med børnene.

4 DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

“Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32).

De seks læreplanstemaer, som omhandler børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring er:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

4.1 Alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske læringsmål

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egen potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Børnene har i Morbærstiens børnehave mulighed for at danne relationer på tværs af grupper, stuer, alder, køn, samt social- og kulturel baggrund.

Det lille hold som hvert barn er tilknyttet giver mulighed for, at alle børn deltager i et trygt lille fællesskab. Derudover bliver der sammensat børnefællesskaber på tværs af grupperne og stuerne, der tager afsæt i relationer imellem børnene samt børnegruppens behov.

Det pædagogiske personale observerer børnenes samspil og relationer med henblik på, at udvikle deres kontakt til hinanden.

Legen er helt afgørende for børnenes udvikling. Vi arbejder derfor ud fra tre forskellige tilgange i vores kontakt og interaktion i børnenes leg:

- Vi går foran i legen/samspillet – Det vil sige vi er med til at ændre og justere på legens rammer og betingelser. Her er det pædagogiske personale en aktiv del af legen og indgår sammen med børnene.
- Vi går ved siden af legen/samspillet – Det vil sige vi observerer legen og justerer og korrigerer undervejs i legen, hvis der er behov.
- Vi går bag ved legen/samspillet – Det vil sige det pædagogiske personale, på afstand har blik for hvordan børnene indgår og leger med hinanden.

Børnegruppen drøftes løbende til stuemøder, hvor det pædagogiske personale, sammen finder frem til, hvad der er vigtigt at have fokus på i samspil med børnegruppen.

4.2 Social udvikling

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

I Morbærstiens Børnehaven er det vigtigt, at alle børn er en del af fællesskabet.

Tryghed og fællesskab er begreber, der spiller ind når vi ser på om, hvorvidt børnene trives og udvikler sig socialt.

Hverdagen i Morbærstien indeholder både voksenstyret aktiviteter, tid til børnenes egen leg og faste rutiner i løbet af dagen.

Børn er forskellige og derfor giver de forskellige aktiviteter, lege og rutiner forskellige deltagelsesmuligheder for børnene. Det pædagogiske personale er opmærksomme på, hvornår der er børn eller en børnegruppe der har behov for en særlig indsats i forskellige sammenhænge.

Når vi ser på de læringsmiljøer vi tilbyder børnene i Morbærstien, justerer og tilpasser vi dem, så de giver deltagelsesmulighed for børnene. Derfor ændres løbende, hvordan aktiviteter, leg og rutiner skal foregå, da børnegruppen også ændre sig.

4.3 Kommunikation og sprog

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Kommunikation og sprog er vores primære værktøj i kontakten med børnene og imellem børnene. Vi hjælper børnene med at sætte ord på deres leg og deres kommunikation over for hinanden. Vi sætter ord på det der foregår i samspillet imellem børnene. Som en del af det pædagogiske arbejde, benytter vi os af læseleg. Her opdeles børnene i mindre grupper og får henover en periode en forløb med fokus på historiefortælling igennem dialogisk læsning og udfoldelse af leg og fantasi. Oplæsning og dialogisk læsning er derudover en del af hverdagen i børnehaven. I forhold til udviklingen af vores sproglige læringsmiljøer i børnehaven, samarbejder vi med vores tale- og hørekonsulent fra PPR.

4.4 Krop, sanser og bevægelse

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

I Morbærstiens Børnehave sætter vi fokus på krop, sanser og bevægelse i forskellige aktiviteter. Det pædagogiske personale udfordrer børnene i vores inde- og udeområder på forskellige vis. Børnene kommer på tur ud cirka en gang om ugen, hvor de møder forskellige områder de kan udforske og udfolde sig på. Børnene er på skift, i aldersopdelte grupper, her i karateklubben. Her laver vi forskellige lege og aktiviteter, som er tilpasset børnegruppens behov og aldre. I børnenes leg, arbejder det pædagogiske personale med, at udvikle børnenes forståelse omkring deres krop, sanser og bevægelse.

4.5 Natur, udeliv og science

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Natur, udeliv og science skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhæng, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes natur, udeliv og science? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Vi inddrager naturen i vores kontakt med børnene. Dette foregår både i vores eget udeområde på legepladsen og på forskellige ture ud af huset. Vi giver børnene mulighed for at bruge deres krop på forskellig vis.

Vi understøtter børnenes nysgerrighed og opmuntrer dem til undersøgelse. Vi bruger sanserne i naturen og sætter ord på det vi oplever.

Vi undersøger årstider og ser hvordan naturen udfolder sig løbende.

Som en del af det pædagogiske arbejdet med science, går vi på opdagelse sammen med børnene på forskellig vis. Børnene bliver her introduceret for forskellige farver, former samt hvordan det er muligt at bruge krop og bevægelse på forskellig vis.

4.6 Kultur, æstetik og fællesskab

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andre kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Vores opdeling af børnene i større og mindre grupper, sikrer at alle børn indgår i fællesskaber hvor de oplever at være en del af et trykt fællesskab og kunne indgå i relationer på forskellig vis. Det sproglige læringsmiljø hjælper børnene med at sætte ord på tanker, følelser og oplevelser barnet har i forskellige sammenhænge.

Vi afholder forskellige traditioner i huset i løbet af årets gang. Her snakker vi med børnene om, hvad der er aktuelt hos de enkelte familier og børn.

5 EVALUERINGSKULTUR

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø. Hermed forstås, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Hvad siger loven?

- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.
- Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Evalueringen skal offentliggøres.
- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Dagtilbudslovens § 9, stk. 2 og 3.

5.1 Evalueringskultur

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø? Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Vi evaluerer vores pædagogiske praksis til personalemøde en gang om måneden. Vi har i Morbærstien et fælles fokus som varer henover 3 måneder, hvor vi sammen evaluerer og udvikler vores praksis i forhold til et bestemt tema vi har udvalgt. Herunder inddrager vi læreplansblomsten samt de elementer den indeholder.

Som en del af samarbejdet med inklusionstemaet, afholder vi refleksionsforløb i stueopdelte grupper. Her udvælges der et tema eller et læringsmiljø, som der ønskes en udvikling i forhold til det. En proces hvor det pædagogiske personale reflekterer og analyserer deres praksis, ud fra forskellige perspektiver. En gang årligt har vi en pædagogisk dag, hvor vi sætter fokus på forskellige temaer der gør sig gældende for os i Morbærstien. Vi har senest arbejdet med børneperspektiv og skal senere hen sætte fokus på ICDP.

Overordnet kan man sige, at evalueringen handler om, at være nysgerrig og undersøgende i forhold til egen og andres praksis. Ovenstående er forskellige perspektiver på, hvordan vi skaber en ramme omkring dette.

5.2 Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Evalueringen af arbejdet med læreplanen, sføregå til personalemøde, hvor alle i huset har mulighed for at komme med deres overvejelser omkring dette. Derudover inddrages læreplansarbejdet til vores pædagogiske dag, hvor der her evalueres i forhold til indhold samt metoder i forhold til refleksion.